

پنج پیشنهاد برای برپایی جلساتی مفید میان معلمان و اولیا

نویسنده: شان پترسن، مترجم: ابوالفضل فخری

۱۳ آبان ۱۳۹۸

هر سال دانش‌آموزانی داریم که همان ابتدا آثیر خطر را به صدا درمی‌آورند. دانش‌آموزانی که ممکن است عملکرد تحصیلی ضعیفی نشان دهند، رشد اجتماعی با تأخیری داشته یا بیش‌فعال باشند، در تمرکز مشکل داشته یا فقط رفتارهای نامناسب داشته باشند. در جلساتی که با والدین یا سرپرستان این دانش‌آموزان داریم ذهنمان سریع به سمت چیزهایی معطوف می‌شود که می‌خواهیم به والدین آن‌ها بگوییم و این‌که چگونه می‌توانیم به آن‌ها برنامه‌هایی را توصیه کنیم که دانش‌آموزان را به راه آورد. صبر کنید! لحظه‌ای فکر کنید... این جلسه شاید اولین باری است که شما با خانوادگی دانش‌آموزان برخورد دارید، شاید تنها باری که والدین یا سرپرستان را چهره‌به‌چهره می‌بینید. برخورد شما با این ۱۵ دقیقه‌ی مهم و کوتاه چگونه خواهد بود؟

پنج مورد زیر، نکاتی برای شکل‌گیری گفت‌وگویی آزاد و جلسه‌ای موفق است:

از خانوادگی دانش‌آموز استقبال کنید و از آن‌ها بپرسید که احساس می‌کنند سال تحصیلی فرزندشان چگونه است.

عموما والدین یا سرپرست(ان) همان دغدغه‌هایی را دارند که شما دارید. بنابراین اجازه بدهید آن‌ها آهنگ پیشروی جلسه را تعیین کنند. نتیجه‌ی این کار این است که گفتگوها را به سوی یافتن راه‌حل‌ها سوق می‌دهید. در بسیاری از موارد والدین این‌گونه گفتگو را شروع می‌کنند: «خیلی هم خوب، ولی من متوجه شده‌ام که

فرزندم... شما چطور؟» صادقانه پاسخ دهید و بگویید «بله، می‌خواستم همین سوال را از شما بپرسم. در خانه چگونه با آن تا می‌کنید؟ به چه شکل آن را حل می‌کنید؟» و سپس گوش کنید.

از نگرانی‌هایی که خانواده دانش‌آموز مطرح می‌کنند برای پیش‌برد پرسش‌هایتان استفاده کنید.
با فرصت‌دادن به والدین برای به‌اشتراک‌گذاری شیوه‌های تربیتی خود با معلم، می‌توان به پاسخ‌هایی درباره رفتار دانش‌آموز در مدرسه رسید. والدین بهترین منبع برای فهم واکنش‌های دانش‌آموز هستند. برای مثال ممکن است متوجه شده باشید که جو^۱ فریاد می‌زند «نه!» یا هربار که کسی عطسه می‌زند گریه می‌کند. مادر او این نکته را به اشتراک می‌گذارد که جو یک‌بار بعد عطسه‌زدن خون‌دماغ شده‌بوده و از این می‌ترسد که با عطسه دیگری خونی بریزد. شاید این موضوع به نظر شما احمقانه به نظر آید ولی ترسی واقعی برای کودک است.

از زبانی مثبت و تشویق‌کننده برای پرداختن به مسائل دشوار استفاده کنید.
طبیعتاً موقعیت‌هایی رخ می‌دهد که به بحث نیاز دارند. ولی حتماً به جمله‌بندی‌هایتان دقت کنید. مثلاً به تفاوت این دو شیوه بیان فکر کنید: دانش‌آموزی عامدانه هرکس از جلوییش راه می‌رود را می‌زند. لازم است معلم با والدین او در این مورد صحبت کند. در رویکرد اول معلم می‌گوید: «سلام، ما باید در مورد پرخاش‌گری جو نسبت به هم‌سالانش حرف بزنیم. جو همیشه در صف نفر جلویی‌اش را می‌زند. من برایش تذکر نوشته‌ام، او را به دفتر فرستاده‌ام و در مورد رفتارش با خودش نیز صحبت کرده‌ام. جو ولی کماکان هم‌کلاسی‌هایش را می‌زند.» در رویکرد دوم شما این‌گونه مسئله را مطرح می‌کنید: «سلام، ممنون که آمدید. از این‌که در این جلسه شرکت کرده‌اید از شما متشکرم. البته پیشتر در این باره صحبت کرده‌ایم، ولی کماکان به کمک شما در این‌جا نیاز دارم. من برایتان یادداشت‌هایی در مورد این‌که جو در صف دیگران را می‌زند فرستادم. ما به چند شیوه به این موضوع پرداختیم، با او صحبت کردیم، او را نزدیک معلم در صف گذاشتیم یا به او اجازه دادیم که حضور و غیاب را انجام دهد. متأسفانه هیچ‌کدام از این مداخلات موثر نبوده‌اند. آیا شما راه‌حل دیگری دارید که من بتوانم آن را امتحان کنم؟» در هردوی این شیوه‌ها والدین یا سرپرستان را از نگرانی خود آگاه می‌کنید. ولی اولی والدین را در موضع دفاعی قرار می‌دهد و دومی والدین را به گفتگو و همکاری برای شناسایی راه‌حل ممکن دعوت می‌کند.

از روش مثبت - منفی - مثبت، یا همان روش ساندویچی استفاده کنید.
وقتی که موضوع مسئله‌ای رفتاری یا تحصیلی است در ابتدا پیش از آن‌که با نکته‌ای منفی از دانش‌آموز شروع کنید به ویژگی مثبت و قابل‌توجه او اشاره کنید، سپس به نکته منفی رسیده و در نهایت با نکته‌ای مثبت پایان دهید. این روش البته همیشه ساده نیست و به تلاش زیادی نیاز دارد. این رویکرد می‌تواند در دیدگاه هر دو طرف تغییر ایجاد می‌کند. از آن‌جا که فرهنگ ما بر نقد برای بهبود رفتار فرد تأکید دارد، در اغلب موارد این‌گونه است که والدین نگرانی شما را شنیده باشند ولی هنوز ندانند که در چه بخش‌هایی فرزندشان خوب عمل می‌کند. وقتی متوجه می‌شوید که جو بدون آن‌که از او خواسته شود یا به او یادآوری شود به دیگران در تمیز کردن کمک می‌کند، این یک مهارت اجتماعی قوی و قابل‌توجه است که باید ذکر شود. وقتی می‌بینید جو با دیگری می‌نشیند و بدون هیچ مشکلی چیزهایی را به‌اشتراک می‌گذارد، این نیز مهم است و باید گفته شود. والدین او می‌دانند که او نمی‌تواند خوب بخواند و در ریاضی مشکل دارد، ولی ممکن است ندانند که به دیگران کمک می‌کند و می‌تواند به خوبی معاشرت کند. در نظر گرفتن و بازگویی ویژگی‌های مثبت دانش‌آموز، هر قدر کوچک، باعث می‌شود بتوانید آن‌ها را تحسین نیز بکنید.

بحث را با نکته‌ای مثبت و توانمندساز پایان دهید.

به یاد داشته باشید که بعد از جلسه‌ای طولانی، پس از صحبت در مورد نگرانی‌ها و ایده‌پردازی برای تصمیم‌ها با یک لبخند جلسه را پایان دهید. والدین در تربیت فرزندشان کار سختی دارند، درست مانند تدریس معلم‌ها. و والدین و سرپرستان حداکثر تلاششان را با توجه به آنچه که می‌دانند می‌کنند، درست مانند معلم‌ها. از حاضرین بابت حضورشان تشکر کنید و به آن‌ها بگویید علاقمندید برخی از ایده‌هایی که به اشتراک گذاشته‌اند را امتحان کنید. این ایده‌ها می‌توانند در مسیر طولانی بهبود رفتاری و گفتگوهای معنادار در آینده قرار گیرند.

جلسه‌ها همیشه راحت نیستند و ما اصولاً مایلیم والدینی را دعوت کنیم که باید با آن‌ها صحبت شود. پیشنهاد من این است که والدین دانش‌آموزان خجالتی یا ساکت نیز دعوت شوند. ممکن است شما نگرانی تحصیلی یا رفتاری خاصی برای آن دانش‌آموز نداشته باشید، ولی در بسیاری از موارد این والدین خبر ندارند که فرزندشان چه می‌کند. آن‌ها نمره‌های خوب را می‌بینند و می‌دانند که شما هیچ‌گاه تذکر رفتاری به خانه نمی‌فرستید، ولی ممکن است ندانند که جو به ندرت در کلاس صحبت می‌کند و بیشتر وقتش را تنها می‌گذارند. این نیز می‌تواند علامت خطر باشد. سال تحصیلی خوبی داشته باشید و به یاد داشته باشید که درباره توانایی‌های قوی و حوزه(های) پیشرفت هریک از دانش‌آموزانتان برای برنامه‌ریزی جلسه‌ها (اولیا و مربیان) فکر کنید.

منبع: سایت [پی‌بی‌اس](#)

منتشر شده در [مدرسه بازتاب](#)